

PELASTETAAN

POJAT

Vihreät De Gröna

Elämme kadonneiden poikien ja miesten maassa. EVAn tuoreen raportin mukaan työelämän ulkopuolella on pysyvästi lähes 79 000 25-54 vuotiasta miestä. He eivät tee töitä, opiskele tai ole työkyvyttömyyseläkkeellä. Kadonneiden poikien ja miesten määrä on viime vuosikymmeninä kasvanut.

Poikien asema suomalaisessa koulutusjärjestelmässä on tyttöjä heikompi. Kouluissa pojat kokevat tyttöjä enemmän kiusaamista, väkivaltaa ja yksinäisyyttä. Ero tyttöjen ja poikien lukutaidossa on OECD-maiden suurin. Sukupuolen moninaisuus ei näy tilastoissa.

Jopa 16 prosentilla pojista ei ole riittävä lukutaitoa peruskoulun lopussa. Kaksi kolmasosaa syrjäytyneistä nuorista on miehiä. Monet miesvaltaiset alat ovat murroksessa. Vahvasti sukupuolittuneet työmarkkinat yhdistettynä elinkeinojen murrokseen voivat jättää monia miehiä tyhjän päälle.

Toimivat peruspalvelut ovat paras suoja lasten syrjäytymistä vastaan. Jos ne ovat kunnossa, harvempi on erityistoimenpiteiden tarpeessa. Riittävästi resursoidut neuvolat, päiväkodit ja koulut ovat lasten ja perheiden tukiverkko, joka antaa valmiuden ponnistaa aikuisuuteen ja työelämään. Laadukas koulutus antaa työelämäkelpoisuuden ja jatkokoulutusvalmiuksia.

Syrjäytymisvaarassa olevat pojat tunnistetaan varhaiskasvatuksessa ja koulussa, usein jo neuvolassa. Tiedetään, että he tarvitsisivat tukea, mutta tuki ei tavoita näitä poikia. He pääsevät katoamaan. Syrjäytyminen katoavaksi pojaksi on kallis polku sekä yksilön että yhteiskunnan kannalta. Yhden nuoren syrjäytymisen hinnaksi yhteiskunnalle on laskettu miljoona euroa. Kadonneen pojan osaksi jää elämä, jossa itse ei enää jaksa eikä ketään muuta kiinnosta.

Koulutuksesta leikkaaminen on leikkaamista nuorten tulevaisuudesta. Hallituksen leikkuri on osunut koulutusjärjestelmän jokaiseen portaaseen varhaiskasvatuksesta yliopistoihin. Poikien syrjäytymistä pahentavat erityisesti leikkaukset varhaiskasvatuksesta, peruskouluilta ja ammatillisesta koulutuksesta.

Koulutuksen ja peruspalveluiden puolustamisen lisäksi esitämme joukkoa täsmätoimenpiteitä, joihin voidaan tarttua heti.

SUOMESTA MAAILMAN PARAS MAA OLLA ISÄ

Perheiden tukitoimet ja neuvolat

1. Lisää tilaa isille

Uudistetaan perhevapaat niin että isien mahdollisuus tasa-arvoiseen vanhemmuuteen paranee. Vihreiden perhevapaamalli pidentää isälle korvamerkittyä vapaata mahdollista vapaiden käytön joustavasti päätöksä tai osa-aikaisesti. Samalla parannetaan isyyden tukemista neuvoloissa huomioimalla isän merkitys ja varaamalla jokaiselle isälle oma neuvolakerta. Rohkastaan isiä hoivaamaan, leikkimään ja lukemaan lapsen kanssa.

2. Tukea ajoissa

Neuvoloiden kykyä tunnistaa erityistä tukea tarvitsevat perheet parannetaan. Neuvolan resurssit on kohdennettava eniten niille perheille, jotka tarvitsevat tukea eniten. Vahvistetaan lapsiperheiden matalan kynnyksen tukipalveluita ja varmistetaan kotipalvelun, perhetyön sekä kasvatus- ja perheneuvontapalveluiden saatavuus.

POJILLE OIKEUS OLLA MONELLA TAPAA POIKA

Varhaiskasvatus

3. Sukupuolesta vahvuus

Lisätään lastentarhanopettajien sukupuolisensitiivistä koulutusta, jotta poikiin ja tyttöihin kohdentuvat samat odotukset. Unohdetaan "Pojat ovat poikia" -ajattelu. Tuetaan erityisesti poikien sosiaalisia taitoja ja kykyä toimia ryhmässä. Samalla tiedostetaan suppean mieskuvan laajentamisen merkitys ja tarjotaan lapsille monipuoliset roolimallit. Lisätään miesten osuutta lastentarhanopettajissa ja lastenhoitajissa.

4. Pienet ryhmät ja samat oikeudet

Varhaiskasvatuksen heikennykset osuvat pahiten heikoimmassa asemassa oleviin lapsiin. Leikkaukset on toteutettu täysimääräisesti juuri niissä osissa maata, joissa poikien oppimistulokset ovat jo nyt heikompia.

Pienennetään päiväkotien lapsiryhmiä, sillä poikien oppimiselle pienellä ryhmällä on tutkitusti suurempi merkitys kuin tytöille. Samalla palautetaan lasten tasa-arvoinen oikeus päivähoitoon, joka parantaa juuri heikoimmassa asemassa olevien lasten asemaa. Muutetaan varhaiskasvatus maksuttomaksi.

5. Tukiverkot kuntoon

Laadukkaalla ja yksilöllisellä varhaispedagogiikalla ehkäistään syrjäytymistä, edistetään yhdenvertaisuutta ja tasoitetaan lasten taustoista johtuvia eroja. Erityisesti tukea tarvitsevien lasten kehityksen kannalta on tärkeää lisätä lastentarhanopettajien ja erityislastentarhanopettajien määrää. Samalla on parannettava päiväkotien, neuvoloiden ja lastensuojelun välistä yhteistyötä.

KAPTEENI KALSARIT KOULUIHIN

Peruskoulu

6. Pojat lukemaan

Uudet oppimisvälineet parantavat mahdollisuuksia lisätä poikien lukuintoa. Lisätään poikia kiinnostavia kirjoja kouluissa. Tuodaan sarjakuvat, tietokirjat ja Kapteeni Kalsari -kirjat koulujen hyllyille. Vahvistetaan opettajien sukupuolitietoista osaamista, jotta poikiin ja tyttöihin kohdentuvat samat odotukset. Pojille sallitut vapaudet eivät ole etuoikeus. Pienemmät odotukset heikentävät kehitystä ja oppimistuloksia. Ei päästetä poikia helpommalla.

7. Harrastus kaikille

Mahdollistetaan jokaiselle lapselle maksuton tai kohtuuhintainen harrastus koulupäivän yhteydessä. Harrastukset tukevat oppimista ja tuovat yhteisöllisyyttä kouluun. Esimerkiksi draamakerholla voidaan tukea tunnetaitojen ja sosiaalisten taitojen kehittämistä. Lisätään kuntien, liikuntajärjestöjen ja kulttuurialan toimijoiden välistä kerhomuotoista yhteistyötä. Kurotaan alueiden välisiä eroja umpeen kohdentamalla enemmän rahaa niihin kouluihin, joissa kamppaillaan kasautuvien ongelmien kanssa. Hallituksen leikkaukset koulujen oppimiseröjen kaventamisen tasa-arvorahoitusta perutaan.

8. Loppu kiusaamiselle

Eniten kiusaamista ja väkivallan uhkaa kokevat peruskoulussa olevat pojat. Kiusaamisen jäljet voivat vaikuttaa läpi elämän. KiVa-koulu -hankkeella kiusaaminen saatiin vähentymään usein jopa puolella. Hallitus on leikannut hankkeiden rahoitusta. Kiusaamiseen ja väkivaltaan on oltava nollatoleranssi kaikissa kouluissa. Hankkeiden hyvistä kokemuksista on tehtävä pysyvä osa kaikkien koulujen toimintaa, jotta monien poikien ongelmien juurella oleva kiusaaminen voidaan saada loppumaan.

9. Tukea nivelvaiheessa

Opinto-ohjauksen tavoitteena on tukea opiskelutaitoja, kasvamista ja elämänvalintojen tekemistä. Taataan ammattitaitoinen ja riittävästi resursoitu opinto-ohjaus, joka tukee sujuvaa koulunkäyntiä ja oman polun löytämistä. Opinto-ohjauksen tehtävänä on esitellä monipuolisesti erilaisia vaihtoehtoja ja purkaa eri aloihin liittyviä ennakkoluuloja ja sukupuolittuneisuutta. Tukiopinto-ohjauksella voidaan taata tuttujen ammattilaisten tuki nivelvaiheen yli. Tukea tarvitseva oppilas saa oikeuden oikeus opinto-ohjaajaan ja erityisopettajaan ja yksilöllistä opinto-ohjausta ja tukea opiskeluun toisen asteen 1. vuoden loppuun asti.

POIKIEN POLUT KUNTOON

Toinen aste

10. Lähiopetuksella yhteisöllisyyttä

Yhä useampi poika valitsee ammatillisen koulutuksen. Erityisesti ammatilliseen koulutukseen kohdistetut kohtuuttomat leikkaukset uhkaavat pudottaa monia poikia peruskoulun jälkeen tyhjän päälle. Nuoret tarvitsevat tukea. Etäopetusta ja työssäoppimista ei tule lisätä vain säästöjen saamiseksi. Lisätään lähiopetuksen määrää ammatillisissa oppilaitoksissa. Lähiopetus kehittää ammattitaitoja ja luo samalla yhteisöllisyyttä joka pitää kiinni opinnoissa.

11. Jokaiselle aloituspaikka

Kaikille peruskoulun päättävillä nuorilla on löydettävä paikka lukiossa tai ammatillisessa oppilaitoksessa kohtuullisen matkan päässä kotoa. Ammatillisen koulutuksen leikkaukset on peruttava ja kunnissa on tehtävä töitä sen eteen, että ammatillisten oppilaitosten ja lukioiden rahoitus turvataan.

” Näiden toimien tavoitteena on se, ettei yksikään poika tippuisi. Koulupolun tukipalveluiden lisäksi tarvitaan panostusta nuorisotyöhön, kotoutumiseen, työpajatoimintaan ja kuntouttavaan toimintaan.

12. Kaikista koppi

Kaikki eivät löydä itselleen sopivaa koulutusalaan ensiyrittämällä. Vahvistetaan moniammatillista yhteistyötä motivaatiopulasta kärsivien opiskelijoiden tukemisessa ja tarvittaessa uuden polun löytämisessä. Rohkaistaan kaikkia yrittämään uudestaan, jos koulu on jäänyt kesken. Pojat jäävät usein vaille ammatillisen varhaista tukea, koska oppilashuollon palvelut on alimitoitettu. Oppilashuollon ammattilaisten määrästä on säädettävä sitovat mitoitukset, jolleivät kunnat muuten panosta oppilashuoltoon tarpeeksi.

Lisäksi tarvitaan aktiivista tuen tarjoamista nuorille miehille kutsunnoissa ja varusmies- tai siviilipalveluksen keskeytyessä. Samalla alati muuttuvat työmarkkinat erityisesti miesvaltaisilla aloilla lisäävät myös aikuiskoulutuksen tarvetta.